

[Bertel Dahlgaard.]

ter skal vinde derved, og det betyder igen, at begge parter skal have deres rimelige part af den forøgede produktion. Ja, men det er netop udbyttedeling. Problemet er da at finde de former for en sådan udbyttedeling, som kalder stærkest på den enkeltes produktive indsats. Det er det, der er dette forslags formål, og jeg vil stadig håbe på, at det ærede socialdemokrati engang vil komme til at drage den naturlige konsekvens af indførelsen af de samarbejdsudvalg, som partiet har været medvirkende til at fremme i det praktiske liv.

Det ærede medlem hr. Kryger mente, jeg kan vel også sige håbede, at dette forslag engang skulle få 25 års jubilæum som forslag. Det er dog ikke udelukket, at udviklingen kan gå noget hurtigere på disse områder i de kommende 25 år end i de foreløbne 25 år og måske også hurtigere, end det ærede medlem er i stand til at følge med. I denne forbindelse kan jeg ikke lade være med at sige, at det ærede medlem må ikke glemme, at vor store allierede på den anden side Atlanterhavet på mange måder tilskynder til nye lønningsformer, også lønningsformer af den art, det her drejer sig om. Det er ikke udelukket, at man også kunne lære af dette store land på andre områder end netop det militære område. Det ærede medlem er gennem det materiale, der foreligger, bekendt med, hvordan man derovre ligefrem har indrettet store institutter til fremme af udbyttedelingen, og det ærede medlem er vidende om, hvordan regeringsrepræsentanter derovre fra, som kommer hertil, anbefaler at følge de tanker, det her drejer sig om. Derfor synes jeg, at det ærede medlem skulle bruge lidt mere forsigtige udtryk i forbindelse med dette forslags muligheder i fremtiden.

Den ærede repræsentant for retsforbundet skal jeg ikke sige ret meget til. Jeg forstod ærlig talt ikke ret meget af, hvad det ærede medlem sagde. Det kan være min fejl, men fejlen kan også ligge på den anden side. Når det ærede medlem f. eks. spurgte, om jeg var i stand til at sige, hvor udbyttedeling var mest udbredt, dér, hvor der var lovgivning derom, eller dér, hvor der ikke var lovgivning derom, så forstår jeg slet ikke dette spørgsmål. Det ærede medlem må vide fra det materiale, han kender, at der er nogle lande, der har tvungen udbyttedeling, hvor alle virksomheder indenfor de

pågældende områder gennem lovgivning er tvunget til at anvende udbyttedeling. Det er lande, må jeg erkende, hvis struktur er af en helt anden karakter end vor, og de systemer, man dér anvender, kan ikke anvendes under vore fremskredne forhold. Selve det spørgsmål, det ærede medlem rejste her, synes jeg ærlig talt er helt ved siden af.

Det ærede medlem spurgte mig dernæst, hvordan jeg kunne tænke mig, at der skulle kunne gennemføres udbyttedeling i en virksomhed, som gav 221 pct. i udbytte. Ja, jeg ved jo ikke, hvad det er for en virksomhed, det drejer sig om, og kan det ærede medlem ikke se, at dette at stille et sådant problem op i en alvorlig diskussion om anvendelse af udbyttedeling er en lille smule forrykt? Forøvrigt kan jeg ikke tænke mig andet, end at den virksomhed, det her drejer sig om, er en virksomhed, der ad den ene eller den anden vej har et monopol, som man under en virkelig monopollovgivning selvfølgelig må have opmærksomheden henvendt på.

Endelig fremsatte det ærede medlem en udtalelse om, hvordan det dog skulle gå med udbyttedelingen, når man tænkte på, at der var så og så mange virksomheder, som kun gav ganske beskedent udbytte, 4 pct. gennemsnitligt, måske kun nogle få procent. Ja, men det ærede medlem er dog enig med mig i, at det, der er formålet med denne udbyttedeling, som heller ikke han vil forkaste, når det alene sker gennem privat initiativ, netop er at skabe og fremme en større produktion. Altså med andre ord, man kunne, hvis man ville sætte det på spidsen, sige, at disse virksomheder er det største bevis for, at der tiltrænges gennemførelse af en udbyttedeling, som fremmer de to eller tre produktionsfaktoreres interesse i den størst mulige og værdifuldste produktion.

Jeg tror imidlertid ikke, det er frugtbart at diskutere med det ærede medlem. Jeg har ligesom sidste år bemærket, at retsforbundet er gået bort fra sit oprindelige standpunkt på disse områder, da retsforbundet havde den på mange måder fremsynede og dybt socialt interesserede politiker dr. Dam som ordfører. Han anbefalede forslag fra vor side af omtrent samme karakter som dette på det varmeste.

Trods alt vil jeg håbe på en frugtbar forhandling i det kommende udvalg. Som allerede nævnt viste der sig i fjor i udvalget